

Obiskal nas je predsednik republike

TITO

Prejšnji ponedeljek 27. avgusta je predsednik republike Josip Broz Tito s svojo soprogo Jovanko v spremstvu tov. Mihe Marinka, tov. Leskoško-Luke in tov. Ivana Mačka obiskal Velenje. Visoke goste so sprejeli predstavniki rudnika Velenje in predstavniki političnih organizacij.

V hotelu »Paka« so Titu, njegovi soprogi in spremstvu priredili svečano kosilo. Po kosilu je imel tov. Tito in ostali gostje krajši razgovor z direktorjem rudnika Zgank Nestlom, direktorjem kemokombinata ing. Mislejem, predsednikom občine Soštanj ing. Malijem, pomočnikom direktorja RLV tov. Jerihom in glavnim inženirjem rudnika ing. Kovačičem. Razgovoru so prisostvovali tudi org. sekretar Obč. Kom. ZKS tov. Vertačnik in predsednik Mestnega odbora SZDL tov. Volk.

Tov. Tita so zanimali uspehi, ki so bili doseženi v rudniku dosedaj, še bolj ga je zanimal perspektivni razvoj rudnika v katerem je predvideno izboljšanje kvalitete premoga s sušenjem in vplinjivanjem. Izrazil je svoje navdušenje nad vsem in izrazil željo, da bi rad pripeljal na ogled Velenja predsednika prezidija SSSR tov. Brežnjeva, ko se bo

mudil v Jugoslaviji. Soproga predsednika Tita — Jovanka Broz pa je izrazila veliko priznanje za naše mesto z besedami: »To je najlepši grad v Jugoslaviji.«

⊛ Predsednik Tito se podpisuje v knjigo vtisov o Velenju. V ozadju stoji tov. Franc Leskošek-Luka.

Tov. Tito se je podpisal v spominsko knjigo visokih gostov. Z nasmehom je preletel besede, ki jih je napisal prav v to knjigo leta 1958, ko je obiskal Velenje. Predstavniki rudnika so mu izročili rudarsko palico in svetilko ter šopke nageljnov. Ko je odha-

jal, ga je v avli hotela pristrčno pozdravila državna atletska reprezentanca, ki se je prav te dni

Z nasmejanimi obrazi sta zapuščala Velenje tov. Tito in njegova soproga.

V avli hotela »Paka« so se pristrčno poslovili od tov. Tita atletske državni reprezentantje.

v Velenju pripravljala na evropsko prvenstvo.

Pred hotelom se je zbrala ogromna množica Velenjčanov, ki so se s ploskanjem in vzkliki poslovili od predsednika Tita, ki je z nasmejanim obrazom zapuščal naše mesto.

27. VIII - 1962

Tako se je predsednik Tito podpisal v knjigo gostov.

ČEMU NERAZUMEVANJE...

Čemu nerazumevanje za nedeljsko obratovanje, ki je zopet potrebno zaradi povečane povpraševanja po premogu. Saj bi lahko rudnik Velenje prodal v mesecu avgustu okrog 30.000 ton lignita več, kot je bilo po letnem planu predvideno. Za mesec september in oktober so te številke nekoliko večje.

Da zadovoljimo sedaj nove potrošnike in tudi v bodoče zadržimo novi trg prodaje lignita, je seveda potrebno, poleg normalne dnevne proizvodnje, še uvesti delo v nekaterih nedeljah. Vsi naši starejši rudarji razumejo potrebo, da še dodatno v nedeljah koplje premog, da tako podjetje zadovolji potrošnike lignita.

Čemu se starejši rudarji, če je potrebno žrtvujejo, so disciplinirani in zaradi nedeljskega dela ne godrnjajo? Ti rudarji s tem kažejo svojo stanovsko in socialistično zavest ter razumejo potrebo povečanja proizvodnje v sedanjem času. Tako kolektiv velenjskih rudarjev pomaga naši industriji in ostalim potrošnikom. Rudarji tako sebi povečajo osebne prejemke, podjetje pa poveča bruto realizacijo proizvodnje, s čimer doprinašamo skupnosti določene dohodke.

Prav je, da v tem času spomnimo nekatere naše mladince — rudarje gornjega naslova »Čemu nerazumevanje...«, ki ne razumejo potrebe sedanjega povečanja proizvodnje premoga in tako prikazujejo majhno ali celo ničelno rudarsko zavest. Mladinci — rudarji bi morali biti do starejših rudarjev, ki že deset ali več let delajo v jami, toliko obzirni,

da bi dejali: »Tudi mi sledimo vam starejšim rudarjem in ne bomo godrnjali in s tem delali slabo vzdušje med ostalimi ter se tako izogibali nedeljskega dela«. Vi mladinci bi morali biti prvi, ki bi na sestankih kolektiva enoglasno, brez godrnjanja, sprejeli pobudo za povečanje mesečne proizvodnje z nedeljskim delom.

Mladinci — rudarji! Starejši rudarji ob vaši zavesti in delovni disciplini bi preprosto rekli: »To pa je res naša bodočnost, ti naši mladi — rudarji!, ki jim lahko

zauzamo, po našem odhodu v zaslužen pokoj, delavsko samoupravljanje. Mladina čuti z nami in želi, da je disciplinirana. Po potrebi kakor mi tudi »žrtvujejo« prosti čas in se skupno z nami udeležujejo nedeljskega dela.«

Mladinci — rudarji! Tudi vi boste slej ko prej postali starejši in mislim, da vam ne bo všeč in ne boste zadovoljni, če boste samo vi disciplinirani in zavedni rudarji vaši bodoči mladi rudarji, ki bodo z vami delovni tovariši, pa bodo isti kot so sedaj nekateri med vami.

Mislim, da bi bilo prav in uместno, da s takšnimi mladinci

—rudarji, ki kvarijo delovni elan in disciplino in kljub večkratnemu tovariškemu opozorilu in prepričevanju nočejo razumeti potrebe, da tudi kakšno nedeljo »žrtvujejo« ter tako pomagajo večati proizvodnjo premoga, sami starejši rudarji in pošteni mladinci — rudarji obračunajo. V lepi besedi jim je potrebno povedati, da ne morejo živeti na žuljih in znoj Vas poštenih, discipliniranih in zavednih socialističnih rudarjev.

Zaradi tega pa bo morala mladinska organizacija v podjetju še mnogo storiti, predvsem v prepričevanju in vzgoji mladih delavcev kot je npr. udeležba na delu v nedeljah. Ing. Z. S.

SEZNANIMO SE Z »Sb« ZAŠČITO

Pri vsaki večji nesreči v rudnikih, povzročeni od eksplozije jamskih plinov v državi ali izven nje, več ali manj predpisujejo električni. Zato ni odveč, če si malo ogledamo, kakšne električne stroje uporabljamo pri nas in kako jih moramo vzdrževati.

Vsem nam je znano, da je naša jama priznana metanska jama. V naši jami uporabljamo vse električne stroje in naprave v »S« izvedbi, kar pomeni sigurnost. V nemščini je ta izraz poznan vsem rudarjem kot »Sch«.

»S« izvedba je tako grajena, da v slučaju vdora ali časovne koncentracije metana ne prepusti vžiga metana v okolici. To pomeni, da se eksplozija metana izvrši v električni napravi sami, da pa ne prenese eksplozije izven, seveda pod pogojem, da je električna naprava pravilno montirana in pravilno vzdrževana.

Vžig metana lahko povzroči že

najmanjša električna iskra. Osebe je jamske mehanizacije si zelo prizadeva, da stalno kontrolira »S« izvedbo po strokovni plati ter varuje in neguje te naprave, češar pa pri rudarjih na žalost ni.

Udarci, premetavanje in zanemarjanje električnih naprav, niso samo veliki stroški za nabavo novih, pač pa je to velika nevarnost, ker malo poškodovana električna naprava lahko povzroči eksplozijo metana, s tem pa veliko katastrofo, ki bi lahko bila v evropskem, če že ne v svetovnem merilu.

Kaj pa kabli? Kako ravnamo z njimi?

Uporabljamo izrecno samo kable težke izvedbe in to:

- 1.) za visoko napetost »Supromont« kable, ki je rdeč
- 2.) za nizko napetost »Protomont« kable, ki je črn ali rumen.

Vsi kabli težke izvedbe imajo zunanji plašč iz močne, precej trde

gume. Niso pa tako močni, da bi vzdržali vsako natezanje, stiskanje in da bi se zoperstavili zasekačem.

Na primer pri dvoveržnem transporterju, po katerem transportiramo razne trde predmete in pri tem zadenemo ob kable. Ker kable, kot je rečeno, ni iz jekla, temveč iz gume, se stisne ali celo pretrga, pri tem pa povzroči velik ogenj (iskro).

S to neprevidnostjo in malomarnostjo smo vso ostalo lepo negovano »S« zaščito obrnili na glavo in pri zadostni koncentraciji metana povzročili vžig metana, s tem pa lahko tudi velikansko nesrečo (katastrofo).

Da bi preprečili vse nesreče zaradi eksplozije metana, moramo vsi paziti in lepo ravnati z električnimi napravami, kar je naša dolžnost.

(dalje na naslednji strani)

Delavsko samoupravljanje EE j. vzhod

Kratek prerez dela ODS jame vzhod za I. polletje 1962, nam pokaže naslednje: do vključno avgusta je bilo 6 rednih in 2 izredni zasedanja. Pri rednih zasedanjih so obravnavali predvsem probleme proizvodnje, izostankov, delovne sile, prodaje, zaščitnih sredstev itd.

Na zadnjem izrednem zasedanju pa je bilo posebej obravnavano stanje tržišča prodaje in nedeljskega obratovanja.

Udeležba na sejah je bila zadovoljiva saj znaša 82%. Diskutanti na sejah počasi naraščajo in sicer od 6 na 15 pri zadnjih sejah.

Vsega skupaj je bilo sprejetih 68 sklepov, ki so bili večinoma v povezavi s proizvodnjo. Samo 5 sklepov je bilo o vprašanju samoupravljanja.

Obravnavali so sledeče stvari: **Proizvodnja:** učinki, ciklus, kvaliteta, sortiman, norme in akordi, specializacija del. mest, varnost pri delu, jamska ogrevanja, jek. oporje, potezne naprave, orodje, jam. les.

Izostanki: bolni, A+B nezgode, plačani dopusti, neupravičeni izostanki.

Del. sila: fluktuacija, tečajji, za j. kvalifikacije, prehrana, samci, socialna služba, absolventi IRS,

zaslužki nove delovne sile, malice, sprejemi del. sile.

Stroški: poraba el. energije, poraba lesa, okvare Je oporja, okvare poteznih naprav.

Obračune stroškov analizirajo za vsak mesec posebej, takoj ob koncu meseca. Stroške pregledujejo tudi vsakih 10 dni posebej. Plan stroškov je znašal z julijem 58.5% (plan proizvodnje pa 59% letnega plana).

Del. samoupravljanja. Delo komisij: za sprejem in odpušt, za dohodke, HTV, delo komisij CDS.

Zaščitna sredstva: kvaliteta izdelave, poraba, stroški, vzdrževanje, doba trajanja.

Na izrednem zasedanju so obravnavali nedeljsko proizvodnjo glede na pogoje tržišča in ugodne prodaje. Trenutno smo v tako zadovoljivi situaciji, da je nujno potrebno nedeljsko obratovanje. Ker je regres samo do konca avgusta, je ODS sklenil, da se 26. VIII. obratuje na 3/3. Za mesec september mora tehnično vodstvo pripraviti plan prestavil in nedeljskega obratovanja. Delali naj bi vse nedelje v 1/3. Poseben sklep ODS se nanaša na neupravičene izostanke pri nedeljskem obratovanju in pravi: Pri dajanju dodatnih dopustov delavcem naj se

upošteva udeležba posameznikov na nedeljskem delu.

Zaključki: Iz navedene problematike lahko sklepamo, da je delavsko samoupravljanje opravičilo svoje delo, saj živo obravnava, zasleduje in odpravlja vse probleme. Iz diskusije posameznikov vidimo, da vsak član dojema problematiko. Vsebinska teh obravnava je pri vsakem zasedanju bogatejša. Trdimo lahko, da je široko obravnavanje problemov precej pripomoglo k takemu povišanju učinkov, kakršnih bi si pred nekaj leti ne mogli zamisliti. Z odkopnim učinkom 12 ton na moža in z jamskim okrog 6 ton, kakršne imamo sedaj, se merimo z najboljšimi razvitimi v Evropi.

Pri več obravnavah se je pokazalo, da še nismo popolnoma dorasli hitrim spremembam prenosov kompetenc navzdol. Potrebno bo še več kratkih seminarjev za dopolnitev znanja, posebno za tiste člane ODS, ki imajo manj opravkov po pravni liniji s temi stvarmi.

Vključiti bo treba v sestav EE službo, ki bi obravnavala samo vprašanje smotnega gospodarjenja v EE. Prepričan sem, da bi ta odkrila še tiste skrite rezerve, ki jih sedaj ne vidimo ali jih ne znamo odkriti. Ze sama ustanovi-

tev EE je bila pozitivna. Vendar nadaljnje delo v tej smeri zahteva poznavanje dela in problemov EE in izdelavo podrobnih analiz z različnih vidikov.

Delo organov samoupravljanja večkrat trpi tudi zaradi neekspeditivnosti. N. pr. ODS sprejme določen predlog, ki zadeva komisijo CDS. Namesto da bi bil predlog dostavljen takoj na določeno mesto to zavlačujejo in na koncu tudi pozabijo. Nujno je potrebno, da se za te zadeve določi posebno delovno mesto. Oseba na tem delovnem mestu bi tudi lahko pomagala z nasveti, s tolmačenjem zakonov pri izdelavi raznih sklepov in podobno. Za boljšo koordinacijo dela med EE in rudnikom kot celoto, bi bilo dobro, da bi se vsaj vsak drug mesec sestali vsi predsedniki EE in skupaj obravnavali probleme ter z izkušnjami pomagali drug drugemu. Z uvedbo EE so se že v podjetju pokazale lokalistične tendence, kar pa bi s skupnim obravnavanjem problemov, ki se tičejo celote odpadlo. Verjetno bi bilo to priporočljivo tudi za območje občine.

Zadovoljivo še tudi ni sodelovanje s političnimi organizacijami, kar pa bomo morali urediti. To naj bi bil kratek pregled dela ODS j. vzhod. Dosti problemov ni v tem sestavku, ki pa smo jih tudi obravnavali, vendar jih tu nisem navedel.

Predsednik ODS j. vzhod
Rudi Kortnik

Neupoštevanje predpisov

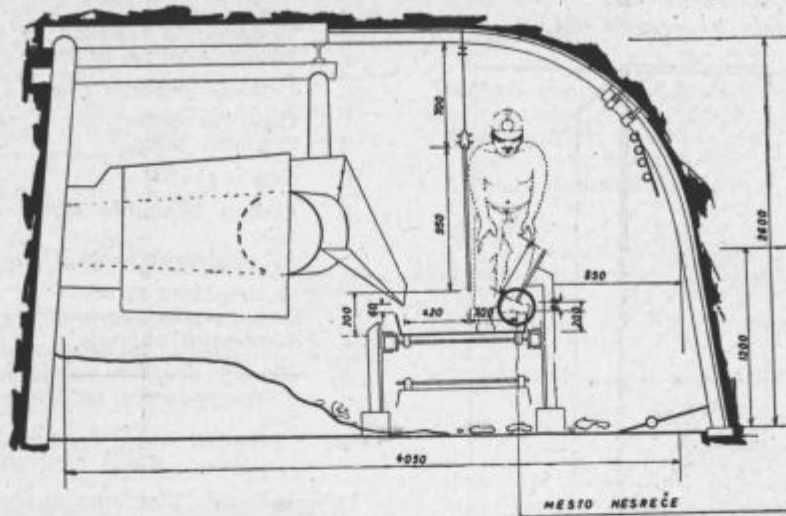
posledica — huda nesreča

Nekateri rudniki imajo vpeljan prevoz delavcev po jami na delovišče ali iz delovišča s transportnimi napravami. Specifična ureditev prevoza pa v naši jami ne dovoljuje tega. Tako je pri nas prav iz varnostnih razlogov prepovedan vsak prevoz delavcev z gumijastimi trakovi, členkastimi in verižnimi transporterji, ki nam služijo za prevoz premoga ali materiala. Toda kljub opozorilom opominom, pepovedim, pa tudi s strogimi kaznimi, so še vedno nevestni člani kolektiva, ki tega nočejo in nočejo upoštevati. Tudi na nesreče, ki so se že večkrat zgodile pri tem »prevažanju«, kaj hitro pozabijo.

Tov. Marinkovič Drago je tudi med neposlušneži. Je kvalificiran zidar in dela že 5 let pri nas. Dne 16. avgusta t.l. je okoli 5. ure zjutraj zapustil delovišče, ker je delal na nočni izmeni. Hotel je prihraniti nekaj korakov in se peljal na členkastem transporterju na zahodnem obratu na koti 20 m. Na mestu,

kjer gumijasti trak (strminski) iz čel A—B prinaša premog na členkasti transporter, je obešena železna plošča, ki bi naj imela namen, zadržati kose premoga, da ne bi padali iz transporterja in s

tem ogrožali mimoidoščih. Ta plošča pa razpolavlja transporter približno v sredini, v podolžni smeri transporterja. Marinkovič se je hotel s telesom izogniti tej plošči, kar jasno dokazuje, da je predvi-

Skica prikazuje, kako se je zgodila nesreča

deval nevarno mesto. Pri iskanju mesta, kako bi se izognil plošči z gornjim delom telesa, je stopil na rob členkastega transporterja. Pri tem pa mu je prišla noga-stopalo med trakove in stranico jasli. Ker je bil transporter v pogonu, mu je stisnilo nogo.

Tov. Sešelj, šalterist pri tem stroju, je v tem trenutku čistil okoli pogonske glave. Ob krik Marinkoviča se je tako ustrašil, da se ni znašel, da bi takoj ustavil stroj. To je storil šele tov. Javornik, ki je šel peš ob členkastem transporterju. Skočil je preko členkarja in ustavil njegov pogonski motor.

Posledica neupoštevanja predpisov je za Marinkoviča dokaj težka, tako zdravstveno kot psihično. Nikdar ne bo imel zdrave noge. Pretrpel je ogromno bolečin in to vse samo zaradi tistih nekaj korakov, ki jih ni mogel narediti peš oziroma, ker ni upošteval varnostnih predpisov, ki so njemu, kot starejšemu rudarju v našem rudniku, predbro poznani.

Za vse ostale je to še opozorilo več! Upamo, da odslej ne bo nikogar več, ki bi raje tvegaval zdravje za tistih nekaj korakov prednosti.

Ing. Kajfež Janez

O dosedanjih vlaganjih

v osnovna sredstva rudnika Velenje

Na raznih sestankih velikokrat govorimo o vlaganjih v osnovna sredstva rudnika. Zato menimo, da je prav, da v članku seznanimo vse člane kolektiva z dosedanjim razvojem rudnika in njegovimi vlaganji v osnovna sredstva.

Za boljše razumevanje pa naj navedemo, da so osnovna sredstva vsa tista sredstva, ki jih rudnik rabi v procesu proizvodnje in sicer: zemljišča, obratne zgradbe, stroji, strojne naprave, transportna sredstva, večje delovno orodje in poslovni kader. Poleg tega spadajo v osnovna sredstva tudi dolgoletni nasadi, živina, patenti, licence in druge pravice (kot npr. zagonski stroški itd.).

Razen navedenih osnovnih sredstev za proizvodnjo imamo še sredstva skupne porabe, v katera spadajo stanovanja, kulturni domovi, počitniški domovi, šport-

ni objekti, cestišča, vodovod itd., skratka vse tisto, kar služi skupnim potrebam. Ko govorimo tako o osnovnih sredstvih rudnika pogledimo najprej njihov dosednji razvoj.

a) Dosedanji razvoj:

Veliko nahajališče premoga v Šaleški dolini je bilo poznano že v XVII. stoletju. Načrtno rudarsko izkoriščanje pa se je začelo v letu 1884. Tedaj je bil zgrajen prvi približno 100 m globok jašek v bližini danes že obstoječega vzhodnega zračnega jaška v starem vzhodnem polju.

Leto 1898 so poglobili tudi 156 m globoki izvozni jašek, ki je služil za izvoz premoga vse do leta 1954. Kot pomožni jašek pa obratuje še danes.

Do izgraditve železniške proge skozi Šaleško dolino v letu 1891 so premog prevažali z vpregami v Dravograd in Celje. Rudnik je bil v začetku v privatnih rokah, leta 1914 pa je prešel v last avstrijskega državnega erarja. Med obema vojnama (1918 — 1941) je bil last jugoslovanske države, med okupacijo (1941 — 1945) pa je bil vključen v EV-Süd in je ob osvoboditvi 1945 končno prešel kot državno podjetje v last skupnosti.

Proizvodnja lignita je do osvoboditve nihala v širokih mejah in je bila čisto odvisna od povpraševanja na tržišču, ki je bilo pogosto prenasršeno s kvalitetnejšim rjavim premogom.

Proizvodnja v tej dobi se je gibala takole:

1917	173.787 ton
1920	156.590 ton
1923	189.880 ton
1925	125.366 ton
1930	154.328 ton
1934	61.000 ton
1935	79.862 ton
1940	242.453 ton
1943	320.000 ton
1945	182.500 ton

Med vojno so bili nekateri površinski objekti zelo poškodovani in so morali biti po osvoboditvi najprej obnovljeni.

Po obnovi pa se je pričel hiter razvoj, ki je značilen za celotno naše gospodarstvo po osvoboditvi. Ob velikem povečanju potreb po lignitu v prilikah vojne izgradnje prične hitro naraščanje proizvodnje in sicer:

1946	321.749 ton
1947	405.230 ton
1948	410.870 ton
1949	441.840 ton
1950	477.230 ton
1951	517.300 ton
1952	514.000 ton
1953	540.000 ton

Da bi omogočil nadaljnji razvoj, ki so ga narekovale vse večje potrebe po lignitu v LRS, so se že leta 1949 začela dela na gradnji novega jaška v Prelogah, na povezavi novega jaška z jamskimi deli v sedanjem vzhodnem polju, izgradnji površinskih objektov pri novem jašku v Prelogah in stanovanjski ter komunalni izgradnji.

Z novim letom 1954 je puščen v pogon novi jašek z izvoznim oddelkom za kletke in provizorna

separacija, s čimer se je kapaciteta rudnika povečala na 1,100.000 ton letno.

Nadaljnje povečanje kapacitete izvoznega sistema je v tem jašku bilo urejeno v letu 1956 in 1961 s skipi. Istočasno pa je bila urejena tudi nova separacija z napravami za klasiranje in nakladanje. Izvažalna naprava s kletkami odslej služi samo za prevoz moštva in potrošnega materiala, s skipi pa izvažajo premog.

Tako zgrajene naprave jame Preloge omogočajo, da se proizvodnja po letu 1953 naglo povečuje in sicer:

1954	883.500 ton
1955	1,116.000 ton
1956	1,298.000 ton
1957	1,674.000 ton
1958	1,710.000 ton
1959	1,980.000 ton
1960	2,200.000 ton
1961	2,400.000 ton

Do leta 1963/1964, ko bo končana izgradnja jame v Prelogah, pa je predvideno še naslednje povečanje proizvodnje:

1962	2,500.000 ton
1963	2,800.000 ton
1964	3,000.000 ton

Za povečanje kapacitet so v letu 1956 pričeli odpirati zahodno polje. S povečanjem kapacitet proizvodnje pa je bila izvedena tudi intenzivna mehanizacija in elektrifikacija jame, ki poleg širokočelnega odkopavanja omogoča visoko povečanje proizvodnje in produktivnosti dela.

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

Posebno bi še apeliral na ljudi, ki transportirajo razne predmete po transporterjih, da jih po celotni dolžini spremlja vsaj po eden, če že ne po dva moža.

Tesarske skupine morajo pred pričetkom del bolj zavarovati kable in jih po končnem delu zopet namestiti na svoja mesta.

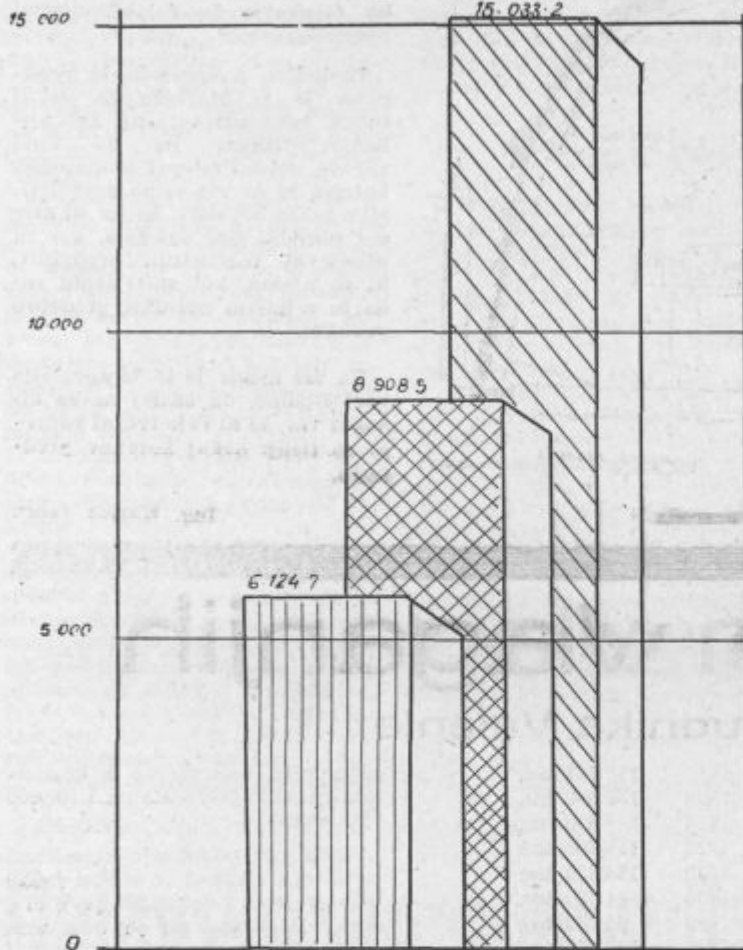
Ce bomo vsi pravilno ravnali z našo mehanizacijo, ne bomo naši mehanizaciji samo podaljšali življenjske dobe, temveč smo lahko prepričani, da v naši jami ne bo prišlo do eksplozije metana, kar si želi vsak posameznik in vsa družba.

H. K.

(Nadaljevanje s strani 3)
 b) **Vlaganja v osnovna sredstva:**
 V tako zasnovani izgradnji rudnika je sodelovalo 7 gradbenih in montažnih podjetij, v dobavi opreme pa 15 domačih in 22 inozemskih dobaviteljev opreme. Za dokončno izgradnjo je Rudnik Velenje vložil v kapitalno iz-

gradnjo (sredstva, ki so potrebna v procesu proizvodnje) in družbeni standard (sredstva skupne porabe) 15.040.000.000 din
 Ogromna vložena sredstva pa so po posameznih elementih investicijske izgradnje bila vložena takole:

DIAGRAM INVESTICIJ V RUDNIKU VELENJE
 v DOBI 1945 - 1961 (v milijonih din)

LEGENDA

	INVESTICIJE DRUŽB. STANDARDA	4.248.155.911
	KAPITALNA IZGRADNJA	8.908.503.029
	SKUPNO	13.156.658.940

INVESTICIJSKA VLAGANJA PO OBRATIH

Tek. štev.	NAHAJALIŠČA OSNOVNIH SREDSTEV	NABAVNA VREDNOST OSNOVNIH SREDSTEV v dinarjih	STRUKTURA OSNOVNIH SREDSTEV v %
1.	Jama vzhod	2.298.106.744	25.80
2.	Jama zapad	1.007.388.773	11.30
3.	Klasirnica	2.483.946.509	27.88
4.	Elektro strojni obrat	838.192.500	9.41
5.	Gradbeni obrat	153.264.083	1.72
6.	Autopark	280.595.449	3.15
7.	Efe	200.682.451	2.25
8.	Zunanji obrat	829.636.434	9.31
9.	Direkcija	200.611.793	2.25
10.	Projektivni biro	5.331.664	0.06
11.	Vajeniška delavnica	51.484.113	0.68
12.	Stara osnov. sredstva	63.833.147	0.73
13.	Posojena osnov. sredstva	23.636.720	0.27
14.	Ostala sredstva	45.128.384	0.60
15.	Skupaj	8.501.838.804	95.41
16.	Zagonski stroški	406.664.225	4.59
17.	Vsa aktivna osnovna sredstva skupaj:	8.908.503.029	100.0

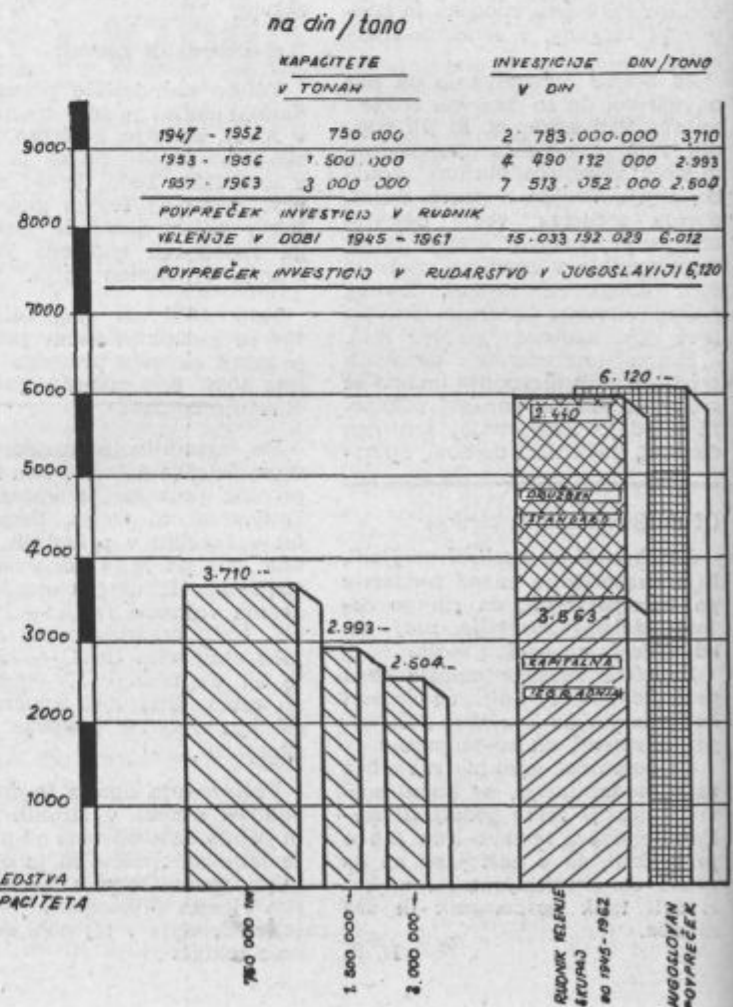
Vlaganja v gospodarske investicije (kapitalno izgradnjo) so se vršila v posamezne proizvodne obrate. Vrednost investicij po posameznih obratih pa je sledeča:

Tek. štev.	Naziv osnovnih sredstev	Nabavna vrednost osnovnih sredstev v dinarjih	Struktura osnovnih sredstev	
			v %	v %
A. Kapitalna izgradnja:				
I.	Zemljišča	50.346.000	0.56	0.33
1.	Gradbeni objekti - zunaj	2.799.979.728	31.43	18.62
2.	Rudarska dela - jama	2.153.531.253	12.94	7.68
II.	Gradbeni objekti skupaj	3.953.510.981	44.37	26.30
1.	Stroji, naprave in investicije	4.071.878.478	45.70	27.08
2.	Transportna sredstva	170.306.147	1.91	1.13
3.	Druge delovne priprave	254.864.233	2.86	1.69
III.	Delovne priprave skupaj	4.497.048.858	50.47	29.91
1.	Osnovna čreda	932.965	0.01	—
2.	Zagonski stroški	406.664.225	4.59	2.71
IV.	Ostalo skupaj	407.597.190	4.60	2.71
A.	Skupaj kapitalna izgradnja: (Gospodarske investicije)	8.908.503.029	100.0	59.20
B. Družbeni standard:				
V.	Stanovanjska izgradnja	4.321.016.000	70.55	28.67
VI.	Komunalni objekti	1.803.673.000	29.45	12.08
B.	Skupaj družbeni standard (Negospodarske investicije)	6.124.689.000	100.0	40.75
Vrednost vseh osnovnih sredstev rudnika (A + B)		15.033.192.029	100.0	100.0

Iz prikazanega diagrama in tabelarnega dela je razvidno, koliko sredstev je rudnik vložil v sodobne obratne objekte in jamsko mehanizacijo z namenom, da doseže čim večjo proizvodnjo premoga, ki je osnova energetske preskrbe slovenskega gospodarstva. Zato menimo, da je prav, da vsak član kolektiva ve koliko naporov in sredstev je bilo potrebnih da smo zgradili sedanje proizvodne kapacitete rudnika.

Pri vlaganjih je vedno tudi odločujoči faktor, ki kaže koliko znaša vrednost investicij na 1 tono proizvodne kapacitete. Navajamo tudi primerjalni pregled (v diagramu — Tabela 4), koliko znaša vrednost na 1 tono proizvodnih kapacitet rudnika Velenje v posameznih obdobjih, povprečno v letih 1945 — 1961 in kakšen je ta povpreček v jugoslovanskem merilu za rudarstvo v primerjavi z investicijskimi vlaganji v osnovna sredstva v Velenju.

DIAGRAM INVESTICIJ NA TONO KAPACITETE

O dosedanjih vlaganjih v osn. sredstva RLV Obisk rudarske

godbe v FOHNSDORFU

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

Prikazani podatki na levi strani diagrama povedo, da se z večanjem obsega proizvodnje, vlaganja sredstev na 1 tona proizvodnih kapacitet znižujejo. To pomeni, da so investicijska vlaganja bila naložena dobro in gospodarsko smotno.

Primerjalni podatki na desni strani diagrama pa kažejo, da so se vlaganja sredstev gibala v meji jugoslovanskega povprečja izgradnje tovrstnih objektov.

c) O družbenem standardu — (sredstvih skupne porabe).

Uvodoma naj omenimo, da je rudnik pred vojno imel skromno stanovanjsko kolonijo v Pesjem na Lilijskem griču in da objektov za kulturne in druge prireditve takorekoč ni bilo.

Danes nastaja v Velenju novo mesto. V ilustracijo pa naj navedemo nekoliko podatkov, koliko stanovanj in drugih objektov je bilo zgrajenih v Novem Velenju po vojni.

Leto	Število (samski domovi) stanovanj, Sob	
1947	24	—
1948	12	—
1949	—	32
1950	—	39
1951	36	—
1952	32	—
1953	78	—
1954	74	16
1955	76	16
1956	126	—
1957	124	—
1958	114	—
1959	97	—
1960	158	—
1961	207	—
Skupaj:	1158	103

V letu 1962 265 stanovanj 192 sob je v gradnji

Vsega: 1423 stanovanj 295 sob

Poleg stanovanj pa so v tem času bili izgrajeni še kulturni dom, delavski klub, kino, javni nasadi, trgovine. Za strokovno in politično izobrazbo pa delavska univerza, industrijska rudarska šola z internatom ter za družbeno prehrano samopostrežna restavracija in hotel.

Ko govorimo o naših sodobnih stanovanjih, moramo poudariti, da je nanje treba paziti in jih vzdrževati. Vse te stavbe so nove in zunanji videz zelo lep. Pri tem naj povemo, da stane izgradnja tako urejenih stanovanj po posameznih kategorijah investitorja — rudnik:

a) Trosobno stanovanje od 3,352.001 — 4,611.973 din;

b) Dvosobno stanovanje od 2,402.668 — 3,815.203 din;

c) Enosobno stanovanje od 1.423.162 — 2,605.451 din;

d) Gorsonjera — samske sobe od 1,022.531 — 1,749.478 din.

Zato morajo hišni sveti in komunalno podjetje voditi skrb o čuvanju teh stanovanj, zgradb in naprav izven njih. Za nje je bilo vloženo toliko truda in denarja. Zaradi informativnosti sezna-

njamo člane kolektiva tudi o vrednosti ostalih objektov druž-

Tako znaša vrednost izgrajenega

— Kulturnega doma	253,995.050 din
— Hotela	297,461.543 din
— Delavskega kluba in univerze	99,521.845 din
— Počitniškega doma v Fiesi itd.	113,375.379 din

d) Viri vlaganj:

Nazadnje povemo še to, iz katerih virov smo zgradili vse te objekte v Velenju.

Viri sredstev kapitalne izgradnje

	Sredstva v dinarjih		
	skupnosti	podjetja	skupaj
1. Proračunska sredstva	1.257,570.000	—	1.257,570.000
2. Krediti od zveze po I. in XII. natečaju	4.529,542.000	—	4.529,542.000
3. Lastna sredstva amortizacija drugi skladi	—	—	2.867,718.000
Skupaj:	5.787,112.000	3.121,391.029	8.908,503.029

Stanovanjske zgradbe in komunalne objekte, skratka celotni družbeni standard pa je bil izgrajen iz naslednjih virov:

	Sredstva v dinarjih		
	skupnost	podjetje	Skupaj
1. Proračunska sredstva	467,764.00	—	467,764.000
2. Zvezni krediti	1.113,490.000	—	1.113,490.000
3. Repu bliški krediti	796,782.000	—	796,782.000
4. Občinski krediti	248,557.000	—	248,557.000
5. Sredstva prihranjena od kreditov za kapitalno izgradnjo	453,000.000	—	453,000.000
6. Lastna sredstva rudnika sklad skupne organizacije itd.	—	3.045,096.000	3.045,096.000
Skupaj:	3.079,595.000	3.045,595.000	6.124,689.000

Če torej po prikazanih podatkih sumiramo vire finansiranja,

	Skupnost	Podjetje	Skupaj
v kapitalni izgradnji	64.96 %	35.04 %	100 %
v družbenem standardu	50.98 %	49.72 %	100 %
Skupaj:	58.98 %	41.02 %	100 %

Na zaključku naj povemo, da je namen članka o dosedanjih vlaganjih v osnovna sredstva Rudnika Velenje ta, da z njim seznanimo vse naše člane kolektiva. Koliko naporov, sredstev in prizadevanj vodstva rudnika ter vseh onih članov kolektiva je bilo potrebno, da je zrasel današnje sodobno in moderno urejen

benega standarda, ki smo jih v tej dobi izgradili.

Objekti kapitalne izgradnje so bili v pretežni večini zgrajeni iz kreditov lastnih sredstev rudnika. Tako so za to izgradnjo bila angažirana naslednja sredstva:

	Sredstva v dinarjih		
	skupnosti	podjetja	skupaj
1. Proračunska sredstva	1.257,570.000	—	1.257,570.000
2. Krediti od zveze po I. in XII. natečaju	4.529,542.000	—	4.529,542.000
3. Lastna sredstva amortizacija drugi skladi	—	—	2.867,718.000
Skupaj:	5.787,112.000	3.121,391.029	8.908,503.029

Stanovanjske zgradbe in komunalne objekte, skratka celotni družbeni standard pa je bil izgrajen iz naslednjih virov:

	Sredstva v dinarjih		
	skupnost	podjetje	Skupaj
1. Proračunska sredstva	467,764.00	—	467,764.000
2. Zvezni krediti	1.113,490.000	—	1.113,490.000
3. Repu bliški krediti	796,782.000	—	796,782.000
4. Občinski krediti	248,557.000	—	248,557.000
5. Sredstva prihranjena od kreditov za kapitalno izgradnjo	453,000.000	—	453,000.000
6. Lastna sredstva rudnika sklad skupne organizacije itd.	—	3.045,096.000	3.045,096.000
Skupaj:	3.079,595.000	3.045,595.000	6.124,689.000

(vlaganj) vidimo, da je v procentualnem odnosu pri izgradnji Velenja bila udeležena:

	Skupnost	Podjetje	Skupaj
v kapitalni izgradnji	64.96 %	35.04 %	100 %
v družbenem standardu	50.98 %	49.72 %	100 %
Skupaj:	58.98 %	41.02 %	100 %

rudnik in mesto našega gospodarstva.

Trdno smo prepričani, da se bo z zavestjo celotnega kolektiva in vodstva ter z delovnim poletom, takšnim, kakor je bil v letih dosendanje izgradnje, Velenje v perspektivi razvilo ob nadaljnjih vlaganjih družbe in kolektiva v gigant našega socialističnega gospodarstva.

PREKLIC

GLUŠIČ IVAN, stanujoč Jurčičeva 1 v Velenju zaposlen pri Rudniku Velenje preklicujem veljavnost plačilnega kartončka (za dviganje plač) matična številka 51.

Rudarji iz Fohnsdorfa so imeli v nedeljo 19. 8. 1962 pomemben praznik — njihova rudarska godba je praznovala 100-letnico obstoja. Ob tej priliki so — poleg železničarske godbe iz Celja — povabili v Fohnsdorf tudi našo rudarsko godbo. Prijaznemu vabilu — naša rudarska godba je namreč bila povabljen v Fohnsdorf na stroške prireditelja — botruje gotovo tudi okolnost, da so tamkajšnji rudarji, ki so v aprilu tega leta obiskali Velenje, odnesli iz našega kraja najboljše vtise in so se v razgovorih radi spominjali tako prijaznega sprejema, kot tudi lepega izgleda mesta Velenje, v katerem, kot zatrjujejo, res lahko rudar živi polno in zadovoljno.

Kot je bilo predvideno po programu potovanja, so si mladi godbeniki iz Velenja med potjo ogledali Celovec in Vrbsko jezero in v soboto okrog 14. ure prispeli v Fohnsdorf, kjer jih je svečano pričakala tamkajšnja jubilejna rudarska godba in jim zaigrala dobrodošlico, pozdravila pa sta jih direktor rudnika v Fohnsdorfu in tamkajšnji župan.

V lepem hotelu v Judenburgu je bilo preskrbljeno za ugodno spanje in prehrano. V soboto zvečer je bil predviden »Platzkonzert« v Zeltwegu, majhnem mestecu z železarno, ki je že sodelovala pri izgradnji naprav našega novega jaška. Naša rudarska godba je pod taktirko kapelnika tov. Marina Ivana na tem koncertu izredno uspela in izzvala navdušene pozdrave prebivalcev. Naslednji dan je bil predviden svečani sprejem vseh sodelujočih rudarskih godb. Bilo jih je lepo število — nad 40, večinoma vse iz bližnjih gornještajerskih industrijskih naselij, poleg 2 jugoslovanskih še dve italijanski od inozemskih. Na svečanosti je predstavnik godb pozdravil avstrijski podkancler Pittermann in drugi višji funkcionarji. Podkancler se je z zadovoljstvom spomnil svojega nedavnega obiska v Velenju.

Popoldne je bil najprej svečani sprevid skozi mesto, dolg nekaj kilometrov, saj je v njem sodelovalo nad 80 raznih skupin, med njimi 44 godb na pihala. Morje barv, raznih uniform in oblačil. Po sprevidu pa so naši godbeniki še enkrat zaigrali, to pot pred publiko iz Fohnsdorfa in ponovno izzvali navdušenje. Množice ljudi so komaj spustile naše muzikante na zaključno večerjo v Zeltweg, na katero je povabil godbo direktor tamkajšnje tovarne in stari prijatelj Velenja Gurobsch. Potem pa zopet čez Koroško nazaj v Jugoslavijo.

Obisk rudarske godbe v Fohnsdorfu je nedvomno izredno uspel. Videli smo sicer, da je v Avstriji veliko število godb na pihala, vendar sta po kvalitetni izvedbi obe jugoslovanski godbi prednjačili. Ta obisk pa je ponovno utrdil veze med rudarji različnih dežel in pokazal splošno, po vsem svetu enako voljo rudarja, da poleg trdega črnega jamskega dela prispeva tudi za svojo kulturo in izobrazbo, za tiste lepote, ki so mu poleg trdega dela še posebno potrebne.

Delo kluba mladih proizvajavcev, njih naloge in proizvodne konference

V sedanjih pogojih razvitega mehanizma delavskega samoupravljanja bo morala organizacija LM iskati nove oblike, kako omogočiti vsem mladim proizvajavcem, da aktivno delajo v mehanizmu samoupravljanja. Klubi mladih proizvajavcev, ki so ponekod imeli pomembno vlogo pri usposabljanju mladih za upravljavce, so v zadnjem času izgubili na pomenu. Ponekod so se KMP omejili na proučevanje lastne proizvodne problematike. Nam ni važna tukaj organizacijska forma, ampak gre predvsem za to, da se mladina organizirano vključi v reševanje proizvodnih problemov, da je sposobna delati v okviru ekonomske enote v obratu. Naloga KMP je predvsem v decentralizaciji in proučevanju problematike lastnega podjetja.

Pri nas imamo KMP, katerega naloge, ki smo jih postavili v začetku letošnjega leta so bile, da bi mladi proizvajavci pripomogli s svojimi predlogi in delom k izboljšanju proizvodnje in da bi se le ti usposabljali za delo v delavskem samoupravljanju. Se danes so okoli našega kluba razne nejasnosti. Prav je, da posameznim oblikam, ki so se sedaj razvile skušamo določiti njihovo vlogo, predvsem pa vsaj okvirno delo. Seveda se moramo pri tem zavedati, da je vsebina ideološko političnega dela pogojena s konkretnimi potrebami in situacijo v posameznem aktivu in da ti predlogi ne morejo biti »alfa in omega« našega dela, temveč so lahko le osnovna orientacija pri idejno-vzgojnem delu LMS.

Jasno pa je, da mora vsak, ki se hoče aktivno uveljavljati v naši službi, poznati osnovne pojme o problemih, o strukturi samoupravnega mehanizma, gospodarskega sistema itd. Zdi se mi, da je prav, da te izobraževalne institucije bolj usposobimo kot doslej zato, da nudimo našemu mlademu človeku osnovne informacije več znanja in spoznavanja samoupravnega mehanizma problemov delitve dohodka in proizvodnje. Nam pa ne gre zgolj za informacije, temveč za organizacijo take oblike dela, do bomo lahko usposabljali, mobilizirali in aktivno posegli v reševanje problemov. Take oblike dela lahko in moramo organizirati le mi, sami, preko politične organizacije in to v oblikah, kot so proizvodne konference, klubi mladih proizvajavcev oz. upravljavcev in podobno. Proizvodne konference naj bi postale javna tribuna aktivna oz. vseh mladih proizvajavcev, na kateri bi mladinci izmenjali svoja stališča in se seznanili z osnovnimi problemi proizvodnje in delitve dohodka. Mladi bi lahko dajali napotke za delo vodstvom LMS oz. mladim članom DS. Te proizvodne

konference naj bi obravnavale le take probleme, ki zanimajo mlade proizvajavce.

Tematika naj bila naslednja: Razvoj gospodarske organizacije in njena perspektiva. Notranji proizvodni proces in njena organizacija. Gospodarstvo v komunih in vloga gospodarske organizacije na notranjem in zunanjem trgu, cene in podobno. Delitev dohodka znotraj gospodarske organizacije in komunne — pravilniki o delitvi čistega dohodka. Pravilniki in pravila gospodarske organizacije o razmerju med obrati in ekonomskimi enotami, njihove pristojnosti in naloge. Pravilniki o delovnih razmerjih. Sistemi delavskega samoupravljanja,

racionalizacija, novi teh. postopki, avtomatizacija in podobno. Odnosi ljudi v proizvodnji, študentsko izobraževanje, strokovno in ekonomsko družbeno usposabljanje mladih ljudi. Člani KMP naj bodo osnovni nosilci in gonilna sila na proizvodnih konferencah.

Klubi MP so:

- študijsko analitična, interesna skupina mladih proizvajavcev, ki se naj posebej zanimajo za probleme proizvodnje in upravljanja;
- člani KMP naj probleme zbirajo, analizirajo in sestavljajo predloge za njihovo konkretno rešitev;
- z izdelanimi plani, predlogi ali stališči naj pridejo na proizvodne konference ali sestanke obrata, na katerih se o njih razpravlja in sklepa;
- člani KMP naj predstavljajo gonilno silo proizvodnih konferenc, skupaj s strokovnjaki naj vsebinsko in metodično pripravljajo material za proizvodne konference;
- so notranja oblika dela LMS, delajo izključno v okviru te organizacije in niso neka nova organizacija. Proizvodne konference pa naj bodo:

- tribuna vseh mladih proizvajavcev, na kateri proizvajavci razpravljajo in se seznanjajo z osnovnimi problemi proizvodnje in delitvi dohodka;
  - omogočajo vsem mladim, da aktivno sodelujejo pri reševanju konkretnih problemov in da vplivajo na sprejemanje važnih sklepov in stališč gospodarske organizacije, ekonomske enote in širše družbene skupnosti — predvsem komunne;
  - so predpriprava za zbere proizvajavcev oz. za zasedanje samoupravnih organov v gospodarski organizaciji;
  - so oblika ideološko vzgojnega, predvsem pa političnega dela mladih proizvajavcev, ki jo razvija in usmerja LM;
  - razpravljajo in dajejo vodstvom LMS in mladim članom samoupravnih organov napotke za delo, skratka so priprava za politično akcijo.
- Proizvodne konference bi dejansko morale postati tribune proizvajavcev, na katerih bi lahko vsi izmenjavali svoja stališča in predloge.
- Samoupravni organi bi morali delati preko takih oblik in razprav, kjer lahko vsi proizvajavci aktivno sodelujejo.

-fer

NOVA LEPOSLOVNA DELA PRI POSLOVALNICI MLADINSKE KNJIGE V VELENJU

Za mnoge ljubitelje dobre knjige je ANA KARENINA najlepši roman vseh časov in vseh književnosti, in ne zaman. Ko jo jemljemo v roke skoraj sto let po njenem izidu, dolgo po tistem, ko je Tolstoj tako s silo svoje misli kakor z magijo svoje umetniške besede tolikanj razburkal in navdušil Evropo, in po mogočnih družbenih preobratih, ki so docela preoblikovali podobo dežele in življenje ljudi iz Anje Karenine in ki jih je avtor moral slutiti, ko je ustvarjal svoje like — po vsem tem nas Ana Karenina prevzame z enako, večno močjo.

Kajti kljub temu, da nam je okvir dogajanja v Ani Karenini zelo tuj in odmaknjen, ostaja jedro Anine tragike in Levinovih duševnih bojov pred nami čisto in pretresljivo. Težko bi trdili, da je kdo dosegel Tolstoja, kadar nam prikazuje intimne nagibe človekovega dejanja in nehanja, da ga je kdo prekosil, kadar nam opisuje razmah pomladi na vasi ali zgodnje jutro v močvirju; in danes bolj kakor kdaj prej nas osuplja mojstrska doslednost, s katero nam je stran za stranjo svojega obsežnega dela, potezo za potezo, z vsemi razpoložljivimi, smiselno vpletenimi nadrobnostmi oblikoval ljudi svojega časa in njihovo elementarno življenjsko stisko.

PUSTOLOVSKE ZGODBE

JACK-A LONDONA: Življenjska pot J. Londona je prav tako burna in razgibana kot dogodki v njegovih osemnajstih zbirkah kratkih zgodb in fabule v njegovih devetnajstih romanih. Rodil se je v proletarski družini v San Francisku l. 1876. Boj za življenjski

obstane ga je prisilil, da je kot otrok-delavec garal po šestnajst in več ur na dan v različnih tovarnah. Ob tem velikem kapitalističnem izkoriščanju mu duh ni otopel, marveč ga je nepomirljivo gnal po pustolovski življenjski poti, na kateri se je oprl domala vseh razburljivih podvigov in poklicev, ki jih je premogla Amerika na prelomu XIX. in XX. stoletja. Bil je vse: tovarniški delavec, plenilec ostrig, mornariški vajenec, mornar, potepuh po ameriškem in kanadskem severu, iskalec zlata, drzni čolnar, neukrotljivi kaznenec, berač, bojevniki armade, ki je korakala na Washington, raznašavec čez Tihí ocean, vojni, športni dopisnik in — kar je najvažnejše — dober opazovavec dogajanj okrog sebe.

Ze pri trinajstih letih je sklenil, da se »mora za vsako ceno spraviti z dna življenja, da ne bo več živel od dela svojih rok, pač pa od svojih možganov«. Ta sklep ga je pripeljal k pisateljstvu, kjer je po zelo napornem samozobraževanju in po preštevilnih ustvarjalnih obremenitvah nazadnje dosegel priznanje ne le doma, marveč po vsem svetu, posebno v Evropi. Kljub slavi in svetovnemu priznanju in kljub temu, da se je dvignil iz dna, pa njegov ustvarjalni duh ni mogel priti na kraj z vsemi številnimi notranjimi nasprotji in družbenimi problemi časa. Tako je veliki pisatelj v eni izmed duševnih depresij leta 1916 naredil premišljen samomor, tako kot njegov junak Martin Eden.

Močno sta vplivala nanj tudi Marx s svojimi idejami o revolucionarnem reševanju socialnih nasprotij v kapitalistični družbi in Nietzsche z idejo o nadčloveku.

Od tod izvirajo tri osnovne last-Londonovih del, kot neverjetna fantastičnost in domiselnost, poglabljeno zanimanje za socialne krivice in napoved revolucije in tretjič kiklopske poteze v karakterjih junakov-silakov, ki znajo odločati o svoji usodi s pestmi in vzdržljivostjo.

Ko bravec po prebrani knjigi še enkrat preleti obraze, ki so mu ostali v spominu, spozna, da mu ne bodo nikoli zbledeli drzni iskavci zlata, pogumni kapitani, bejni boksarji, humoristični klateži, trdoživi pustolovci, življenje riskirajoči čolnarji, spretni popotniki skozi divjine in še cela galerija močnih karakterjev iz vseh mogočih poklicev. Ostane vtis, da je življenje nepremagljivo.

Življenjsko geslo Jack Londona je med drugim bilo »raje pepel kot prah«. To pomeni, da je raje zgorel v plamenih dela, kakor pa strohnel v lenobnem brezdelju in malomeščanski brezcilnosti.

ZAHVALA

Najtopleje se zahvaljujem športnemu društvu »Partizana Rudar« Velenje za vse razumevanje, prijaznost in zaupanje med mojim službovanjem kot hišnica v društvu. Še prav posebno zahvalo sem dolžna predsedniku tov. Fijavž Ivanu. Prejeto darilo pa mi bo drag spomin na velenjske športnike!

Ljupnik Alojzija

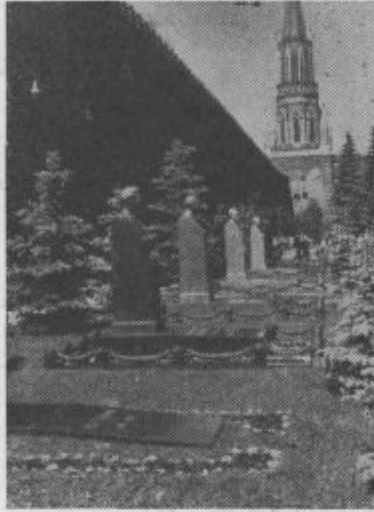
NAJDENA OČALA

V velenjskem jezeru pod skalkalico so bila najdena očala z dioptrijo. Lastnik jih dobi pri Mrak Cirilu — skladišče na novem jašku, RLV.

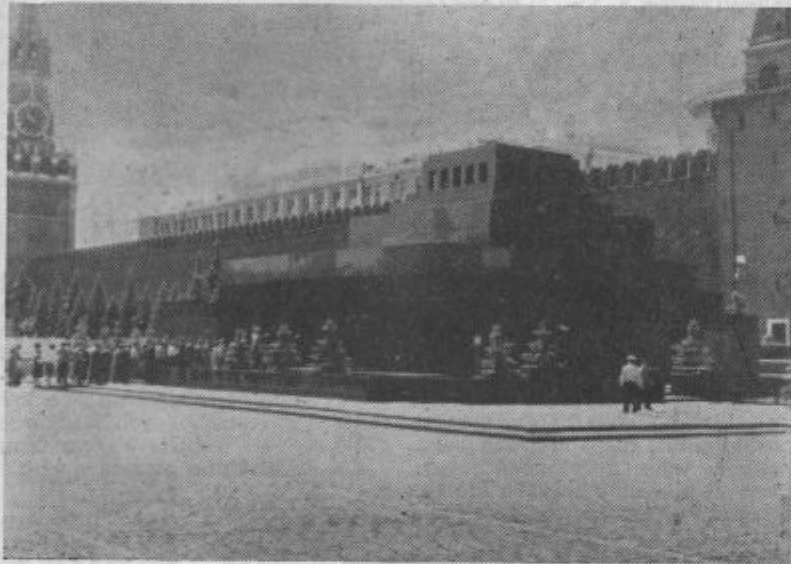
(Nadaljevanje)

Takoj ob prihodu v Čop sem spoznal že neko posebnost, ki karakterizira ljudi v Sovjetski zvezi. Ne samo gostoljubni sprejem, ki smo ga povsod doživeli, ampak smo lahko na povsod opazili tudi njihovo poštenost, vljudnost in discipliniranost. Primer, ki smo ga doživeli na železniški postaji v obmejnem kraju mi je dobro ostal v spominu. Ker ni osamljen, ga bom namenoma opisal.

Iz Čopa smo lahko prvič iz tujine pisali domačim in prijateljem v Jugoslavijo. V Kiokru, kjer smo nakupovali razglednice in znamke, sem kupil tudi časopis »Komsomolskaja pravda«. Po navadi ne pozabljam predmetov, ki sem jih kupil. To pot pa sem časopis, ki sem ga že plačal, pustil na prodajalni mizi. Napotil sem se na peron železniške postaje. Pred izhodnimi vrati je stala

Grobovi in spomeniki ruskih državljanov in revolucionarjev.

Panorama Kremlja

prodajavka in mi vljudno ponudila kupljeni časopis. Hkrati pa se je opravičila, ker mi časopis, ki sem ga pozabil, že prej ni izročila.

Primerov o poštenosti ljudi, ki smo jih srečali, bi lahko naštel še več. Ne bi bilo napak, če bi se tudi mi naučili nekaj teh dobrih lastnosti. V Sovjetski zvezi so na primer trolejbusi in tramvaji, na

...in pa na koncu še Stalinov grob, pravzaprav samo plošča in nič drugega.

menjeni lokalnemu prometu, brez sprevodnika. Potniki, ki potujejo s takšnim vozilom, vržejo v posebno skrinjico štiri kopejke in sami odtrgajo vozne listke.

Že na začetku opisovanja poti po Sovjetski zvezi sem omenil, da je pri njih potovanje po železnici nadvse udobno. Vsi vagoni na daljših progah so opremljeni s spalnimi kupeji tako, da ima vsak potnik svoje ležišče. Na voznom listku je označena številka vagona kupeja in ležišča. Če potuje po Sovjetski zvezi se

vam lahko pripeti, da v kupeju s štirimi ležišči, prebijete potovanje skupaj s tremi sopotnicami. Vozne listke prodajajo po vrstnem redu, zato moške in ženske v kupeju ne ločijo.

MOSKVA — PRESTOLNICA SOVJETSKE ZVEZE

Čeprav smo prispeli v Moskvo ponoči in v slabem vremenu, smo lahko takoj opazili njeno ogromno razseženost. Široke ulice in ogromne površine, zasajene s parki, so posebna značilnost tega šest in pol milijonskega mesta. Naj v ilustracijo navedem, da je Moskva zgrajena na ozemlju, ki obsega okoli 87,5 tisoč hektarov in je razdeljena na 17 administrativnih rajonov.

(Prihodnjič dalje)

ZAHVALA

Ob tragični in mnogo prerani smrti našega nenadomestljivega moža in očka

Jelen Lojzeta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence in sočustvovali z nami. Pristrčna vam hvala, tovariši!

Posebno zahvalo čutimo do kolektiva rudnika za vso skrb in denarno pomoč. Zahvaljujemo se vsem govornikom za prelepe besede, godbam in pevskemu zboru »Kajuh« za žalostinke in pesmi, ki jih je vedno tako zelo ljubil. Najtoplejša zahvala tudi vsem stanovavcem Zidaniškove 7, 8 in 9 za vence, sočustvovanje in razumevanje.

Vsem še enkrat iskrena zahvala za vse!

Zena Rezika s sinovoma
Nikom in Zvonetom

Poročilo o poslovanju našega glasila „RUDAR“

Glasilo delovnega kolektiva rudnika lignita Velenje »Rudar« izhaja tretje leto. Do letošnjega leta je izhajal občasno. V letu 1962 pa izhaja redno dvakrat mesečno v obliki formata B3. V letošnjem letu je izšlo 14 števil in 1 izredna. Glasilo izhaja v nakladi 3.500 izvodov. Časopis je imel različen obseg od 8 do 14 strani, izvzemši

izredne številke, ki je izšla na 4 straneh, kar je razvidno iz tabele. Dopisniki so občasni, povečini so člani kolektiva. Člankov ne honoriramo.

Cena časopisa je 20 din. Na seji delavskega sveta je bilo sklenjeno, da se vsakemu članu kolektiva od njegovih mesečnih prispev-

kov odtegne še 40 din za 2 številki časopisa, ki tekom meseca izideta. Časopis pošiljamo tudi predstavnikom ljudske oblasti, raznim političnim organizacijam, okrajnemu sodišču, vsem študentom in delavcem, ki služijo kadrovski rok, raznim podjetjem v Jugoslaviji, vsem rudnikom v državi in

še nekaterim drugim ustanovam oziroma podjetjem na podlagi zamenjave za njihova glasila.

Glasilo tiska v letošnjem letu tiskarna »Celjski tisk« Celje. Vse tehnično urejevanje pa vrši tehnični urednik glasila.

V priloženi tabeli so razčlenjeni vsi stroški za posamezne številke ločeno za leto 1962.

Stev.	Naknada	Število strani	Strojni stavek	Ročni stavek	Priprave in tisk	Zgibanje	Papir	Klišeji	Stroški tiskar skupaj	Prevozi	Delo rež. s pris. pr. in. s. z.	Korektor honorar bruto	Skupaj	Cena za 1 izv.	Dohodki
1.	3.500	12	72.500	40.400	55.685	10.163	31.252	57.890	267.890	10.000	24.765	5.769	308.414	88.12	44.428
2.	3.500	12	73.800	42.200	50.257	11.751	31.560	8.052	217.740	10.000	24.765	5.769	258.274	73.79	44.036
3.	3.500	8	59.560	37.300	28.173	8.550	20.417	14.090	168.090	10.000	24.765	5.770	208.625	59.61	44.096
4.	3.500	12	73.180	40.300	55.837	10.013	30.670	7.520	217.520	10.000	24.765	5.770	258.055	73.73	44.056
5.	3.490	12	75.980	41.000	48.717	13.387	30.316	10.830	220.230	10.000	24.765		254.995	73.07	43.916
6.	3.500	10	65.360	39.000	34.639	11.025	24.956	1.270	176.270	10.000	24.765		211.035	60.30	44.016
7.	3.500	8	59.020	36.000	31.799	7.537	19.644	15.990	169.990	10.000	24.765		204.755	58.50	44.116
izred.	3.500	4	24.200	17.200	20.490	5.288	9.822	—	77.000	10.000	24.765		111.765	31.93	—
8.	3.477	12	72.060	40.700	68.025	12.375	29.368	27.280	249.808	10.000	24.765		284.573	81.84	43.976
9.	3.500	8	56.040	34.000	36.281	8.100	19.579	10.510	164.510	10.000	24.765		199.275	56.94	43.756
10.	3.500	8	55.980	34.300	35.704	8.437	19.578	10.980	164.980	10.000	24.765		199.745	57.07	43.596
11.	3.500	8	55.780	34.600	35.266	8.775	19.579	13.600	167.600	10.000	24.765		202.365	57.82	43.576
12.	3.500	10	65.460	39.700	51.940	7.425	24.475	12.940	201.940	10.000	24.765		236.705	67.63	43.436
13.	3.500	14	76.780	47.400	55.093	19.350	39.377	12.240	250.240	10.000	24.765		285.005	81.43	44.036
			885.700	524.100	607.926	142.176	350.714	2.051.882	2.713.798	140.000	346.710	23.078	3.223.586	65.83	571.040

Vesolje se nam približuje

Spominjam se, kako je človeštvo ostrmelo pred nekaj leti, ko so v Sovjetski zvezi izstrelili prvi umetni satelit. Čeprav je sovjetski predstavnik pred tem že napovedal v Zenevi, da se njihovi ljudje pripravljajo na ta podvig, niso tega nikjer verjeli. Ko pa so končno to uresničili, so bili vsi ljudje presenečeni.

V resnici je to velika prelomnica naše zgodovine. Človeku je prvič uspelo, da je prodril izven magnetnega območja našega planeta.

Ne bi se čudili, če bi se to posrečilo prvič nekemu drugemu ljudstvu, kakor na primer ZDA, kjer je že dolgo na višku tehnika. Da so pa to dosegli v deželi, v kateri ni minulo niti pol stoletja, ko je vladal tam še fevdalizem, je to resnično uspeh brez primere.

Čudim se danes nekaterim ljudem, ki primerjajo življenjski standard v Sovjetski zvezi z istim v Severni ameriki. Človek, ki zna pravilno razporediti svoje misli, tega ne bo delal.

Razumem sovjetske ljudi, zakaj še nimajo standarda na višji stopnji. Verjetno jim je obramba domovine po vsem tem, kar so doživeli v drugi svetovni vojni, večja vrednost, kakor pa, denimo, razkošna obleka i. pd.

Dejstvo je, da še takšni črnogledi na Sovjetsko zvezo morajo in bodo morali vedno priznati, da je bil sovjetski človek tisti, ki je prvi prodril v breztežni prostor in nato prvi, ki je poletel z vesoljsko ladjo, obvladal brezračni prostor, breztežnost, ter se končno vrnil na zemljo.

Ne smemo podcenjevati uspehov, ker so le-ti povezani, naj bo to v ZSSR ali v ZDA, z ogromnimi fizičnimi in moralnimi napori. Upoštevati moramo samo to, da so to v ZDA dosegli lažje, glede na to, ker imajo tam že dolgo tehniko na višku in, da oni črpajo bogastvo skoraj iz vseh dežel, seveda na različne načine. Uspehe v Sovjetski zvezi podpirajo sovjetski ljudje z ogromnimi žrtvami.

Velikanski so dosežki zadnja setletja. Le žal, da gre levji delež teh tehničnih dosežkov za tako nizkotne stvari, torej za ubijanje in rušenje. Ali je res mogoče, da danes, ko je človek postal tako pameten, da dosega takšne podvige, obenem polni magazine atomskih in vodikovih bomb, ki so namenjene izključno za ubijanje človeka in za uničenje njegovega tisočletnega dela? In človeku ne zadošča niti vodikova bomba. Mrzlično išče še strašnejše orožje. — Zopet smo se znašli pred strašnim orožjem »Lazar«, o katerem še zaenkrat ne vemo veliko. Da je to orožje še strašnejše, lahko mislimo.

Kako strašen je človek!

Strah me trese, če pomislim, da bo človek še naprej iskal rušilno moč, ter mu bo končno morda uspelo najti nekaj tako strašnega, ki bo že pri prvem preizkusu povzročilo n.p. verižno reakcijo celotnega atomskega sestava, ali pa morda delcev, ki so še naši tehniki zaenkrat nepoznani. Taktat se bo naš planet spremenil morda v gorečo maso, ali pa v

vesoljski pepel, meteorite ali nekaj sličnega.

Ni mi žal lastnega življenja v tem primeru, ker človek itak ne živi večno. Žal mi je samo naše prelepe narave, ki je potrebovala milijone let, da se nam danes ponuja v tako prijetni obliki. Ali ni škoda tudi človeškega dosežka in razvoja tehnike, ki bi nam lahko služila izključno za življenje.

To vprašanje postavljam pred vse tiste, ki še danes ne verujejo v stvarnost, ki spričo svoje trme vztrajajo na oboroževanju, na voj-

ni, kot sredstvo za uravnavanje sporov.

To naj premislijo ameriški mogotci, ki mečejo svojemu predsedniku polena pod noge, kadar je le-ta pripravljen nekaj popustiti v korist miru. Premislijo naj tudi tisti, ki so omogočili Zapadni Nemčiji ponovno oborožitev. Ali morda kitajski voditelji, ki mislijo, da je za življenje socialističnega tabora potrebna intervencija z orožjem. Se dosti je takšnih primerov, ki s svojo lahkomišelnostjo vodijo človeštvo in z njim vred naš planet v uničenje.

Upamo, da se bodo tudi takšni ljudje nekoč streznili. Končno bodo prodrli do resnice ter postavili na vodilna mesta takšne ljudi, ki se bodo zavedali odgovornosti svojega položaja. Pametno bi bilo, da bi bilo več takšnih voditeljev, kot je naš maršal Tito, ali morda premier Nehru, N'krumah in Naser. Se več je pametnih ljudi, ki nenehno opozarjajo na nevarnost, ki grozi človeštvu.

Danes smo pred dejstvom: ali bo tehnika uničila naš planet in obenem tudi življenje na njemu, ali pa bo tehnika razbremenila človeka pri najbolj napornem delu in ustvarila človeku naravnost fantastično življenje.

Ali bo končno le zmagal razum?

Alojz Sevshek

3

Dvojna jamska mera je tvorila pravokotnik, čigar daljša stranica je merila 224 sežnjev (= 424 m), krajša pa 112 sežnjev (212 m). Enojna jamska mera je bila pol ožja.

Člani Zagorske družine so bili tedaj: Jožef Hauptmann, grof Filip Spaur, grof Henrih Spaur, baron Edvard Sternbach, Fridrik, Jožef, Emil, Julij in Edvard Maurer. Vsi skupaj so imeli 100 družbenih deležev (čuksov). V naslednjih letih se je sestav družbe po dednem pravu nekoliko spremenil.

Družba je imela v Zagorju poleg rudnika tudi cinkarno in svinčarno. Zato je umevno, da se je zanimala za ležišče svinca in cinka pri Soštanjju. Ta ležišča so bila ob vходу v sotesko Pake pod izlivom Toplice in Sentflorjanskega potoka deloma na vzhodni in deloma na zapadni strani potoka (pod Skornimn), v kraju Puharje. Istočasno, ko za premogove jamske mere v Pesjem, je družba prosila tudi za svinčene in cinkove jamske mere v Puharju. Po komisijskem izvidu leta 1843 je rudarsko glavarstvo prošnjo zavrnilo, češ, da se pridobivanje ne izplača. Toda družba se je pritožila in dne 20. marca 1845 ji je rudarsko glavarstvo podnilo zaprosenih šest enojnih jamskih mer: mero Jožefovega, Barbarinega, Ignacijevega, Aninega, Acmanovega in Pirovskega rova. Prve štiri so bile na vzhodni, zadnji dve meri pa na zahodni strani Pake.

Družba se je ogledala še dalje po okolici. Pri Hrastovcu ki je severnoseverovzhodno od današnjega Jezera, so v dolini našli

sledove premoga, ki je bil boljši od onega v Pesjem. Ta je plaocenski lignit (lesenj premog); oni je starejši oligocenski rjavi premog. Na prošnjo družbe je rudarsko glavarstvo v Leobeeu dne 20. junija 1852 podelilo tu dve enojni jamski meri: mero Hermanovega rova in mero Jožefovega jaška. Prva je bila na zemljišču Matija Lenarta, a druga na zemljišču Marije Mihelakove p. d. Berlizgovke. Tudi ti podelitvi se opirata na patent iz leta 1819.

Vendar se delo družbe (ki je razen Zagorja imela tedaj tudi Senovo), ni moglo prav razmahniti. Že leta 1852 je prodala svojo jamsko posest v Saleški dolini Francu in Venclju Pavliču. Toda Pavliča je nista obdržala, ampak sta jo leta 1853 prodala Jožetu Atzlu in njegovi ženi Ani.

Atzl je bil podjeten rudar in je precej delal. Vsaj za Puharje imamo stvarno poročilo: leta 1856 je kopal 58 delavcev v štirih jamah cinkovo in svinčeno rudo. Brez dvoma so delali tudi v Pesjem pri Hrastovcu, vendar o tem nimamo nobenih poročil. Da je bilo v Puharju precej živahno, o tem govori tudi stara karta. Poleg rovov je na njej na vzhodni strani Pake označen dnevni kop. V zapadnem kotu med Toplico in Pako je bila starejša, pod izlivom Sentflorjanskega potoka na vzhodni strani Pake novejša drobilnica. Tik ob nji je bila cinkova topilnica na drugi strani Pake pa svinčeva. Poleg svinčeve topilnice je stala delavnica. Paka je bila na tem mestu zajezena. Tik pod izlivom Sentflorjanskega potoka je bil preko Pake mostič. Poleg njega je na južni strani Pake stara rudarska stanovanjska hiša.

Tudi Atzl se je kmalu naveličal dela, ki očitno ni bilo posebno donosno. Leta 1867 je vso svojo rudarsko posest prodal Jožetu Toplaku, učitelju v Grižah. Toplak jo je obdržal samo dve leti in jo je leta 1869 prodal Mariji Miller, roj. Wehrle. V tem času je delo očitno zamrlo.

Franc Mages

V začetku sedemdesetih let je kupil vso jamsko posest Franc Mages, rojak iz Eisenerza, zopet resen rudarski podjetnik. V rudarsko knjigo so Magesa vpisali leta 1875, vendar ni dvoma, da si je posest pridobil vsaj že leta 1873, kajti med pomembnimi vrtinami, ki se navajajo v zapisniku iz leta 1914, je ena z leta 1873, dve sta pa iz leta 1874. Vendar se je Mages omejil na preizkave, celjski nemški list govori o prodaji posesti nasledniku, navaja izrecno, da ima Mages številne rudoslede, vendar da delo že več let počiva. Mages je Puharje ločil od velenjske jamske posesti. Leta 1876 ga je prodal erarju (državi), ki si je bil dve leti poprej zgradil v Celju cinkarno. Toda erar v Puharju ni delal. Strokovnjaki so presodili, da se ne bo izplačalo. Mages se je kot rudarski podjetnik udeleževal tudi drugod. Imel je premogovnik pri Studenicah in pri Makolah in Trboveljska premogokopna družba je leta 1891 od njega kupila prostateslede in premogovnik pri Krapi.

(Nadaljevanje na 9. strani)

4 novi državni rekordi doseženi v Velenju

V nedeljo, 2. septembra so atleti in atletinje, ki bodo že ta mesec zastopali Jugoslavijo na evropskem prvenstvu v atletiki v Beogradu, še zadnjič preizkusili svoje znanje na stadionu v Velenju, kjer so skoraj mesec dni trenirali in se pripravljali. Vreme je bilo čudovito, kot nalašč za nove uspehe. Številni gledavci ne samo Velenjčani, temveč tudi gledavci iz drugih krajev, so navdušeno spremljali atlete ter bili priče novim državnim rekordom.

Atletski miting je otvoril predsednik domačega »Partizana-Rudarja« tov. Fijavž Ivan in v svojem govoru pozdravil predvsem naše atletske reprezentante, ki so bili te dni gostje našega stadiona — oziroma Velenja. V imenu le teh se je zahvalil za vse gostoljubnost, ki so jo bili deležni člani atletske zveze Jugoslavije tov. Kurelič. Posamezne rezultate je objavil po mikrofonu sekretar atletske zveze Slovenije, tov. Naprudnik.

Poleg državnih reprezentantov v atletiki so tekmovali še številni atleti in atletinje Kladivarja, Ljubljane, Branika, Maribora, Olimpije-Svobode.

Najbolj je navdušil gledavce Roman Lešek s svojim rekordom s palico 4,52 m. Spremljali so ga vseskozi in se sploh niso ganili s svojih mest, dokler ni Lešek os-

vso navdušeno množico veselo presenečenje veliki, skromni in prijetni atlet Jocić. Postavil je nov državni rekord v metu kroglice z rezultatom 18,03 m.

ŠPORT

vojil višine, ki je prinesla nov državni rekord.

Draga Stajmenčič je s serijo rekordnih skokov od katerih je bil najdaljši 596 cm postavila nov državni rekord v skoku v daljino za ženske.

Simo Vazič je v teku na 2000 m z rezultatom 5:13:8 prav tako postavil nov državni rekord. Drugi, ki je pritekel na cilj je bil Špan, tudi njegov rezultat 5:14.0 je bil boljši od dosedanjega državnega rekorda.

Na popoldanskem delu atletskega mitinga pa je pripravil za

Športni dogodki

V nedeljo so nogometaši domačega »Partizana-Rudarja« igrali prvenstveno tekmo z nogometnim moštvom »Triglav« iz Kranja. Rezultat je bil 1:4 za goste. Gol za domače je dosegel Majdek. Rudarji niso prikazali igre kot smo pričakovali. Igrali so nepovezano in tudi premalo borbeno. Odgovornost za težak poraz nosi predvsem obramba. Upamo, da bodo že naslednjo nedeljo, ko igrajo v Izoli s tamkajšnjim nogometnim moštvom osvojili vsaj prvo točko v prvenstvu.

OBISK IZ HOLANDIJE

V začetku tega meseca se je v Velenju mudil moški pevski zbor »St. Josef« iz Holandije. Gostje so nastopili pred kulturnim domom in z izrednim uspehom izvajali pesmi v petih jezikih. Pevski zbor iz Holandije je bil gost Sveta Svobod okraja Ljubljana. Poleg ostalih mest so gostovali tudi v rudarskih mestih Zagorju, Trbovljah in Velenju.

Rezultati so bili naslednji:
100 m:

Ajdič 11.1, Lorgier 11.1, Danilović 11.1, krogla: Jocić 17.75, Tomasović 16.69, Piskula 14.91, 2000 m: Vazič 5:13.8, Špan 5:14.0, Červan 5:14.7, 200 m Danilović 22.0, Bosnar 22.1, Cvar 23.1, 800 m: Naraks 1:54.3, Fošnarčič 1:54.7, Groznik 1:55.3, daljina: Munjić 707, Jocić 671, višina: Majtan 200 cm, Vivod 195, cm, kopje: Miletić 65.57, Škornik 49.37, palica: Lešek 452, Kolnik 420, Rojko 420, ženske: 100 m Šikovec-Luncer 12.4, Simič 12.5, Rajkov 13.3, 200 m: Šikovec-Luncer 24.7, Simič 24.9, Toplak 28.7, krogla: Stamejčič 11.89, višina: Gere 167, Stamejčič 140, 400 m: Rajkov 58.6 Gašparut 61.2, daljina: Stamejčič 596 (576, 582, 592, 596, 581), Lubej, 496, Ostrovska 473.

Popoldanski del mitinga: Jocić, nov državni rekord v metu kroglice z rezultatom 18,03 metra. Tek na 400 m: 1. Šnajder 48,2 2. Grujič 48,3, 3. Savič 49,6. V metu diska je zmagal Rakić s 53,09 m, drugi pa je bil Radošević z metom 50,22 m.

Uglejte si

KINO

Od 5. do 6. septembra: »NASILJE NA TRGU«, domači film
Od 8. do 10. septembra: »VREŽI NJENO IME S PONOSOM«, angleški film

Od 11. do 12. septembra: »OV-CAR«, ameriški barvni film

Od 13. do 14. septembra: »UKRADENA SREČA«, nemški film

Od 15. do 17. septembra: »KERVETER NE ZNA BRATI«, angleški barvni film

Od 19. do 20. septembra: »IZGUBLJENI SVINCNIK«, domači film

Od 22. do 24. septembra: »PONOSNI UPORNIK«, ameriški barvni film

Od 26. do 27. septembra: »NIKOLI V NEDELJO«, grški film

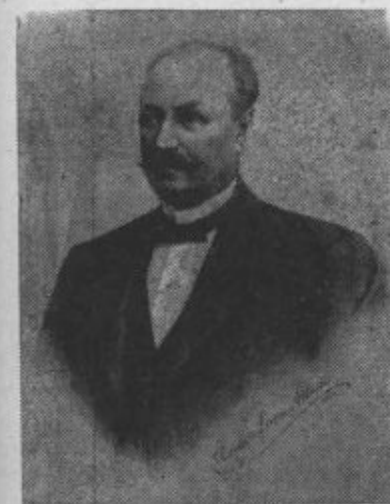
Od 29. do 30. septembra: »FRANCIŠKA«, ameriški film

DANIEL LAPP, NJEGOVI DEDIČI, AVSTRIJSKI ERAR

(Nadaljevanje z 8. strani)

Dne 17. aprila 1885 je Megas prodal velenjsko rudniško posest Danielu pl. Lappu, graščinskemu posestniku v Horoneku pri Gradcu. Lapp je bil doma iz Renskega Palatinata, ki je poprej spadal pod Bavarsko, in ga zato navadno označujemo kot Bavarca.

V prejšnjih letih se je mnogo udeleževal kot graditelj železnic v svoji domovini in v Avstriji. Ker je predor skozi Arlberg zgradil že v treh letih in pol, medtem ko so inženirji računali s petimi leti, mu je cesar podelil plemstvo. Ko si je Lapp kupil graščino, se je za stalno naselil v Gradcu. Pri gradnji železnic se je spoznal s Poljakom Edvardom Klemensiewiczem, ki mu je bil tudi v Velenju sotrudnik in delno solastnik, čeprav v rudarski knjigi njegovega imena ne najdemo.

Pl. Daniel Lapp je leta 1885 kupil sedanji velenjski rudnik

Lapp je plačal Magesu za velenjsko posest 170.000 goldinarjev, kar vsekakor govori o tem, da ni šlo samo za prostoslede, in dokazuje, da so morala že ob nakupu biti izvršena večja pripravljalna dela. Magesu je za nadaljevanje primanjkovalo denarja.

Lapp je nadaljeval s preiskovalnimi in pripravljalnimi deli. Medtem si je za svojo rudniško posest ustvaril tudi širšo pravno podlago. Obe dvojni jamski meri v Pesjem je vrnil. Pridržal si je pa obe enojni jamski meri v Hrastovcu.

Leta 1887 je prosil za podelitev štirih jamskih polj, ki naj bi se po tedanjem vladarju označevala kot jamsko polje cesarja Franca Jožefa A, B, C in D. Vsako teh polj naj bi obsegalo po štiri jamske mere: I, II, III in IV. Polji A in D naj bi imeli po eno enojno jamsko mero, vse druge mere pa naj bi bile dvojne.

6. septembra se je pod vodstvom zastopnika celjskega revirnega rudarskega urada vršil lokalni komisijski ogled in 17. oktobra 1887 je rudarsko glavarstvo v Celovcu izdalo odobritveno odločbo, in sicer za vsako polje posebej. Vsa polja skupaj naj bi tvorila »Premogovnik Šaleška dolina«.

Izhodišče za določitev vseh štirih polj je bil pravkar izkopan novi jašek prestolonaslednika Rudolfa (ki je jugovzhodno od sedanjega Jezera v soseščini kmeta Kukemberška).

Polji A in B sta se raztezali v severozahodno smer. Zajeli sta posest kmeta Pušnerja in obkrožili grič Škale s staro naselbino.

(Prihodnjič dalje)

RAZPIS

Delavska univerza v Velenju pripravlja za izobraževalno leto 1962/63 naslednje tečaje:

1. Knjigovodski tečaj II. stopnje (nadaljevalni)
2. Tečaj nemškega jezika I. stopnje (začetni)
3. Tečaj nemškega jezika II. stopnje (nadaljevalni)
4. Tečaj angleškega jezika I. stopnje (začetni)
5. Tečaj angleškega jezika II. stopnje (nadaljevalni)
6. Tečaj italijanskega jezika I. stopnje
7. Tečaj francoskega jezika I. stopnje

S tečajji bomo pričeli v začetku meseca oktobra. Prijave za vse tečaje sprejemamo do 20. septembra 1962.

Prednost pri sprejemu v knjigovodski tečaj (pod zap. št. 1) imajo zaposlene osebe po priporočilu gospodarske organizacije ali ustanove, in vsi tisti, ki so v šolskem letu 1961/62 uspešno končali knjigovodski tečaj I. stopnje, pri sprejemu v jezikovne nadaljevalne tečaje pa tisti, ki so v preteklem letu obiskovali začetni tečaj ali že jezik delno obvladajo.

Pri vpisu je treba predložiti prijavnico in vpisnino v znesku 500 din.

Vse informacije v zvezi s tečaji in tiskovino za prijavo dobe zainteresenti v upravi Delavske univerze Velenje.

Spozne vihar

TEKAVEC JOŽE

(Nadaljevanje)

»Iz Ljubljane boš ti, Jože, prinesel neko pošto, oziroma odgovor medtem ko iz Velikih Lašč ne bo odgovora«, je dejal Pepetu. »Vso pot morata biti zelo previdna«, je rekel Fric, ter na koncu pristavil: »V glavnem smo se dogovorili, midva bova sedaj pisala, zvečer pa pridita po pisma, da bosta šla takoj zjutraj na pot.«

»Dobro je!« sta odgovorila Jože in Pepe. »Zvečer prideva po pošto, sedaj pa na svidenje!«

Po tem dogovoru so se počasi eden za drugim spuščali po lestvi navzdol in odšli vsak na svoj dom.

Drugi dan sta se Jože in Pepe napotila vsak v svoj določen kraj. Jože se je odpeljal z avtobusom, ki je vozil iz Prezida preko Blok v Ljubljano in nazaj, Pepe pa se je odpeljal v Velike Lašče s kolesom. Pozno popoldne sta se oba srečno vrnila in na kozolcu pripovedovala o svojem potovanju.

Fric in Florjan sta bila navdušena nad uspehom, ker sta si tako lepo vzpostavila zveze. Ko se je naredil mrak, sta zapustila Ravnik in odšla.

Cez kakih deset dni po tem dogodku, je prišel Lojze k Pepetu in mu sporočil, da se na njihovem kozolcu nahaja zopet neki tovariš — ilegalni politični delavec, ki naproša, da bi šel Pepe v Velike Lašče. Pepe je pogledal Lojzeta in vprašal:

»Ali je Fric ali Florjan?« Lojze mu je odgovoril: »Niti eden, niti drug, pač pa je neki tretji tovariš po imenu Primož.«

»Dobro je«, mu je odvrnil Pepe. »Povej mu, da bom prišel na kozolec, da se bova o tem pogovorila.«

Lojze je odšel, Pepe pa se je kmalu za njim napotil na kozolec. Ko je prišel na kozolec, se je predstavil Primožu, ki je ležal na senu. Poleg njega je bil še en tovariš, njegov spremljevalec. Tovariš Primož (Aleš Bebler) pomočnik komandanta Glavnega štaba Slovenije je vprašal Pepeta: »Ali bi šel v Velike Lašče?«

»Zato sem prišel.« mu je smejljivo odvrnil Pepe, da se pogovoriva, kdaj, po kaj in h komu naj grem.«

Primož ga je vprašal: »Ali poznaš v Velikih Laščah Gačnika?«

Pepe mu je odgovoril: »Dobro ga poznam, saj je moj bratranec.«

»Ravno prav!« je odvrnil Primož. »Sel boš do Gačnika in mu naročil, da naj vse tiste fante, ki so pripravljene stopiti v partizane iz okolice Velikih Lašč, pošlje v Travno goro in to čimprej. Povej mu, da je to naročil Primož, saj me dobro pozna. Povej mu tudi, da se mora umakniti, če bo čutil, da je v nevarnosti.«

»Ali je še kaj drugega?« je vprašal Pepe.

»Nič drugega!« mu je odgovoril Primož. »To mu naroči in se vrni nazaj. Potem boš prišel povedat, kako si opravil.«

»Dobro!« mu je odvrnil Pepe, se poslovil in odšel. Doma se je hitro preoblekel in se takoj po kosilu s kolesom odpeljal proti Velikim Laščam. Gačnika je dobil ravno doma. Hitro mu je povedal Primožovo naročilo in se takoj odpeljal proti domu.

Predno je šlo sonce k zatonu, je že pripovedoval Primožu, kako je opravil v Velikih Laščah.

Drugi večer je bil sestanek. Sklical ga je Primož za vse dotedanje aktiviste iz cele Bloške planote in predela Cajnarjev.

Na tem sestanku je prikazal, kakšno je politično stanje v svetu, kako poteka vojna med Rusijo in Nemčijo, borbe v Afriki itd. Po drugi strani je nakazal uspehe narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije. Poudaril je, da se moramo nenehno boriti proti okupatorju in biti budni proti domačim izdajalcem. Rekel je: »Ne delajte si iluzij, da nam domač sovražnik ni nevaren. Stalno vas zasleduje, kaj delate, s kom se družite in kako pristopate k organizaciji OF. Sovražnik čaka ugodne prilike, da nas bo naskočil. Organiziral se bo v »belo gardo«, oboroženo formacijo in napadal partizanske edinice. Nad vsakim, ki bo sodeloval z nami, bo izvajal teror. Bela garda in okupator bosta pobijala naše poštene ljudi, požigala vasi itd. Ljudje bodo preplašeni in si ne bodo upali sodelovati z nami. Na vse to moramo biti temeljito pripravljene. Če hočemo, da bodo naši uspehi čimboljše, se moramo sedaj dobro organizacijsko pripraviti. Čim več moramo biti med ljudmi in jim prikazovati našo borbo. Zanimati moramo ljudi, da nam bodo pomagali, kajti vsak, ki nas bo podpiral, ki bo stal tesno na naši strani, bo oieklenel in bo vedno z nami, čeravno bo moral prenašati trpljenje. (Nadaljevanje prihodnjic)

Personalne vesti

V MESECU AVGUSTU SO BILI SPREJETI PRI RUDNIKU LIGNITA VELENJE NASLEDNJI:

V jamo:

Klinc Ivan, nakladalec; Hlastec Rudi, nakladalec; Skaza Franc, kopač; Repnik Franc, obr. električar; Muršec Anton, nakladalec; Selič Franc, nakladalec; Lorgjer Božo, str. ključavničar; Bolšec Ivan, nakladalec; Lipnik Ivan, nakladalec; Ahac Stanko, nakladalec; Komljenović Andjelko, nakladalec; Murković Stjepan, nakladalec; Lah Miroslav, nakladalec; Jamnik Karl, nakladalec; Slatinšek Alojz, nakladalec; Bešvir Jože, nakladalec; Glušič Anton, nakladalec; Avberšek Stefan, nakladalec; Šumah Oton, nakladalec; Fakin Milan, kopač; Tratnik Ivan, kvalif. kopač; Avberšek Viktor, nakladalec in Novak Jože, nakladalec.

Na gradbeni obrat:

Špegel Pavlo, nekvalificiran delavec; Cerovec Ružica, nekvalificirana delavka; Mrzlak Jožefa, nekvalificirana delavka; Hamzič Omer, miner; Hamzič Abid, gradbeni delavec; Hamzič Ibrahim, gradbeni delavec, in Soldo Jure, gradbeni delavec.

V »Efe«:

Kavnik Stanko, delavec; Gaberšek Franjo, delavec; Zagar Bogomir, gradbeni tehnik; in Stropnik Rudi, delavec.

V klasirnico:

Režek Darko, izmenovodja in Golobinjek Jože, delavec.

V jamsko mehanizacijo:

Vodeb Rudi, avtomehanik; Koren Miha, vodja sanacije in transporta.

Na zunanji obrat:

Stropnik Miroslav, delavec; Gogič Sead, strojni ključavničar; Chromy Feliks, strojni ključavničar; Pesjak Anton, nekvalif. lesni delavec.

V MESECU AVGUSTU SO ZAPUSTILI NAŠE PODJETJE:

Rednak Ferdo, samovoljno; Pevnik Stefan, samovoljno; Fišer Alojz, samovoljno; Knez Marija, po izteku pogodbe; Djurašević Marko, samovoljno; Juraja Jože, samovoljno; Šmon Ivan, samovoljno; Počivalšek Janez, na lastno željo; Turk Ivan, samovoljno; Jurič Luke, samovoljno; Omovšek Jakob, samovoljno; Bračko Franc, samovoljno.

Tov. Tito sprejema rudarsko svetilko, simbol naših rudarjev

V pokoj so odšli:

Pirmanšek Ivan, invalidsko upokojen-kopač; Dolenc Martin, invalidsko upokojen-gradbeni delavec; Štraus Martin, invalidsko upokojen-kopač; Koradej Antonija, invalidsko upokojena-delavka; Tašler Jože, invalidsko upokojen; Cekon Franc, kopač; Šmon Martin, delovodja; Kaš Ivan, invalidsko upokojen-tesar.

Umrli so:

Nahtigal Jože, pomočnik kopača; Peroša Srečko, kvalificiran

kopač; Petek Kazimir, pomočnik kopača; Jelen Alojz, kvalificiran kopač.

»RUDAR«, glasilo delovnega kolektiva RLV — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik Jože Tekavec — Tehn. urednik Pavla Žargaj — Ostali člani: Franc Pristovšek, Alojz ing. Diaci, Marjan Sušteršič, Ivan Drev in Vinko Smajs — Izhaja dvakrat mesečno — Tisk Časopisnega podjetja »Celjski tisk«, Celje — cena 20 din.